

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ ÎN RAPORTURILE DE MUNCĂ

Răspunderea contravențională
Răspunderea penală

NOTE. COMENTARIIL. DOCTRINĂ. JURISPRUDENȚĂ

La elaborarea prezentei lucrări a fost avută în vedere
legislația de până la data de 30 iunie 2026.

Editura Rosetti
București, 2026

CUPRINS

PARTEA I. RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

CAPITOLUL I. Noțiuni generale.....	5
1.1. Răspunderea contravențională – formă a răspunderii juridice.....	5
1.2. Contravenția – temei al răspunderii contravenționale	6
1.2.1 Definiție.....	6
1.2.2. Trăsături	6
A. Contravenția este săvârșită cu vinovăție	7
B. Contravenția prezintă un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea.....	8
C. Contravenția este prevăzută și sancționată prin acte normative	8
D. Critica paralelismului reglementărilor contravenționale în dreptul muncii.....	8
1.2.3. Obiectul contravenției.....	9
1.2.4. Subiecții contravenției.....	10
1.2.5. Sancțiunile contravenționale generale.....	11
1.3. Constatarea contravenției. Forța probantă a procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Sarcina probei	12
1.4. Acte normative care prevăd și sancționează contravenții în domeniul raporturilor de muncă	17
CAPITOLUL 2. Contravenții reglementate de Codul muncii	18
2.1. Conținutul reglementării analizate: art. 260 din Codul muncii	18
2.2. Nerespectarea dispozițiilor privind garantarea în plată a salariului de bază minim brut stabilit prin act normativ sau a nivelului salarial minim stabilit prin contractul colectiv de muncă aplicabil [art. 260 alin. (1) lit.a)]	20
Comentariu.....	20
Jurisprudență.....	21
2.3. Nerespectarea prevederilor art. 278 alin. (3) se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 5.000 lei pentru fiecare persoană pentru care s-a constatat nerespectarea acestor dispoziții legale, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei [art. 260 alin. (1) lit. a ¹)]	23
Comentariu.....	23
2.4. Încălcarea de către angajator a prevederilor art. 34 alin. (5), cu amendă de la 300 lei la 1.000 lei [art. 260 alin. (1) lit.b)]	24
Comentariu.....	24
Jurisprudență.....	25
2.5. Împiedicarea sau obligarea, prin amenințări ori prin violențe, a unui salariat sau a unui grup de salariați să participe la grevă ori să muncească în timpul grevei [art. 260 alin. (1) lit.c)]	26
Comentariu.....	26

2.6. Stipularea în contractul individual de muncă a unor clauze contrare dispozițiilor legale [art. 260 alin. (1) lit.d)]	27
Comentariu.....	27
Jurisprudență.....	28
2.7. Primirea la muncă a uneia sau a mai multor persoane fără încheierea unui contract individual de muncă, potrivit art. 16 alin. (1) [art. 260 alin. (1) lit.e)]	30
Comentariu.....	30
Jurisprudență obligatorie	34
Jurisprudență.....	34
CJUE.....	62
2.8. Primirea la muncă a uneia sau a mai multor persoane fără transmiterea elementelor contractului individual de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității [art. 260 alin. (1) lit.e ¹)]	63
Comentariu	63
Jurisprudență.....	63
2.9. Primirea la muncă a unuia sau a mai multor salariați în perioada în care acesta/aceștia are/au contractul individual de muncă suspendat [art. 260 alin. (1) lit.e ²)].....	70
Comentariu.....	70
Jurisprudență obligatorie	71
Jurisprudență.....	71
2.10. Primirea la muncă a unuia sau a mai multor salariați cu depășirea duratei timpului de muncă stabilită în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial [art. 260 alin. (1) lit. e ³)]	74
Comentariu.....	74
Jurisprudență.....	75
2.11. Încălcarea prevederilor art. 53 ¹ alin. (19), cu returnarea sumelor primite cu titlu de indemnizație potrivit art. 53 ¹ alin. (1) și (12), pentru posturile desființate [art. 260 alin. (1) lit.e ⁴)].....	80
Comentariu.....	80
2.12. Acordarea unui salariu net mai mare decât cel evidențiat în statele de plată a salariului și în declarația lunară privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, transmisă autorităților fiscale [art. 260 alin. (1) lit.e ⁵)]	81
Comentariu.....	81
INM - Repertoriu probleme de practică neunitară	82
2.13. Încălcarea de către angajator a obligației de a încheia contractul individual de muncă al salariatului cetățean străin și în limba statului de origine a acestuia sau într-o limbă de circulație internațională pe care străinul o înțelege sau despre care se presupune în mod rezonabil că o înțelege [art. 260 alin. (1) lit.e ⁶)].....	83
Comentariu.....	83
2.14. Prestarea muncii de către o persoană fără încheierea unui contract individual de muncă [art. 260 alin. (1) lit.f)]	84
Comentariu.....	84
Jurisprudență.....	84
2.15. Încălcarea de către angajator a prevederilor art. 139 și 142 C.muncii [art. 260 alin. (1) lit.g)].....	85
Comentariu.....	85

Jurisprudență obligatorie.....	87
Jurisprudență	87
2.16. Încălcarea obligației prevăzute la art. 140 C. muncii [art. 260 alin. (1) lit.h)]	89
Comentariu.....	89
2.17. Nerespectarea dispozițiilor privind munca suplimentară [art. 260 alin. (1) lit.i)]	89
Comentariu.....	89
Jurisprudență.....	90
2.18. Nerespectarea prevederilor legale privind acordarea repausului săptămânal [art. 260 alin. (1) lit.j)].....	95
Comentariu.....	95
Jurisprudență.....	96
2.19. Neacordarea indemnizației prevăzute la art. 53 alin. (1), în cazul în care angajatorul își întrerupe temporar activitatea cu menținerea raporturilor de muncă [art. 260 alin. (1) lit.k)]	102
Comentariu.....	102
2.20. Încălcarea prevederilor legale referitoare la munca de noapte [art. 260 alin. (1) lit.l)].....	102
Comentariu.....	102
Jurisprudență.....	103
2.21. Încălcarea de către angajator a obligației prevăzute la art. 27 și 119 [art. 260 alin. (1) lit. m)].....	104
Comentariu.....	104
Jurisprudență.....	104
2.22. Nerespectarea prevederilor legale privind înregistrarea de către angajator a demisiei [art. 260 alin. (1) lit.n)]	108
Comentariu.....	108
2.23. Încălcarea de către agentul de muncă temporară a obligației prevăzute la art. 102 [art. 260 alin. (1) lit.o)]	108
Comentariu.....	108
2.24. Încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) [art. 260 alin. (1) lit.p)]	109
Comentariu.....	109
2.25. Încălcarea prevederilor art. 16 alin. (4) [art. 260 alin. (1) lit.q)]	109
Comentariu.....	109
Jurisprudență.....	109
2.26. Nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. (2) - (9) și ale art. 59 lit. a) și c) [art. 260 alin. (1) lit.r)]	112
Comentariu.....	112
Jurisprudență.....	113
2.27. Încălcarea de către angajator a obligației prevăzute la art. 166 alin. (1) cu mai mult de o lună, de la data de plată a salariului [art. 260 alin. (1) lit.s)]	116
Comentariu.....	116
Jurisprudență.....	116
2.28. Încălcarea prevederilor art. 34 alin. (6 ¹) [art. 260 alin. (1) lit. s ¹)].....	120
Comentariu.....	120
2.29. Neacordarea concediului de îngrijitor salariaților care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 152 ¹ [art. 260 alin. (1) lit.t)]	121
Comentariu.....	121
2.30. Încălcarea obligației prevăzute la art. 153 ² [art. 260 alin. (1) lit.u)]	121

Comentariu.....	121
2.31. Reguli procedurale. Sancțiuni complementară. Sistarea activității.	
[art. 260 alin. 1 ¹ - (6)].....	122
Comentariu.....	122
CAPITOLUL 3. Contravenții reglementate de Legea privind dialogul social nr. 367/2022	124
3.1. Preliminarii.....	124
3.2. Împiedicarea exercițiului dreptului de liberă organizare sau asociere sindicală	
[art. 175 alin. (1) lit. a)]	124
Notă	124
3.3. Împiedicarea exercițiului de liberă organizare sau asociere patronală	
[art. 175 alin. (1) lit. b)]	125
Notă	125
3.4. Încălcarea prevederilor art. 7 alin. (2) și alin. (3) [art. 175 alin. (1) lit. c)].....	125
Notă	125
3.5. Neîndeplinirea de către angajatori a obligației prevăzute la art. 30 alin. (1),	
art. 31 alin. (1) lit. b), art. 36 alin. (2) și art. 97 alin. (1) [art. 175 alin. (1) lit. d)]	126
Notă	126
3.6. Nedepunerea, spre publicare, a contractului colectiv de muncă de către părțile	
semnate, conform art. 111 alin. (2), și nerespectarea procedurii prevăzute la art. 104	
alin. (1) și (2) privind semnarea contractelor colective [art. 175 alin. (1) lit. e)].....	126
Notă	126
3.7. Împiedicarea în orice mod a accesului inspectorului de muncă pentru	
constatarea eventualelor contravenții, conform art. 160 alin. (2), de către oricare	
dintre părțile aflate în conflict [art. 175 alin. (1) lit. f)]	127
Notă	127
3.8. Refuzul nejustificat al părților semnate de înregistrare a contractelor colective	
de muncă [art. 175 alin. (1) lit. g)]	127
Notă	127
3.9. Încălcarea dispozițiilor art. 57 alin. (3) [art. 175 alin. (1) lit. h)].....	128
Notă	128
3.10 Nerespectarea prevederilor art. 147 alin. (5) teza a II-a [art. 175 alin. (1) lit. i)]	128
Notă	128
3.11. Aspecte procedurale	128
CAPITOLUL 4. Contravenții cuprinse în Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și	
organizarea Inspecției Muncii	129
4.1. Conținutul reglementării analizate: art. 23 din Legea nr. 108/1999	129
4.2. Introducere. Atribuțiile Inspecției Muncii	129
4.3. Împiedicarea în orice mod a inspectorilor de muncă să exercite, total sau parțial,	
controlul ori să efectueze cercetarea evenimentelor potrivit prevederilor legale prin	
orice acțiune sau inacțiune a conducătorului unității, a reprezentantului legal, a unui	
angajat, prepus ori a altei persoane aflate în locațiile supuse controlului, inclusiv	
refuzul persoanei găsite la locul de muncă de a completa fișa de identificare sau	
de a da informații despre evenimentul cercetat [art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr.	
108/1999]	141
Comentariu.....	141
Curtea Constituțională.....	141

Jurisprudență.....	145
4.4. Neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială de către entitatea controlată a măsurilor dispuse de inspectorul de muncă, la termenele stabilite de acesta [art. 23 alin. (1) lit.b) din Legea nr. 108/1999]	151
Comentariu.....	151
Jurisprudență.....	151
4.5. Nerespectarea de către conducătorul unității, reprezentantul legal al acestuia, angajați, prepuși sau alte persoane aflate în locațiile supuse controlului a obligației de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă, în termenul stabilit de aceștia, documentele și informațiile solicitate, necesare controlului ori cercetării evenimentelor [art. 23 alin. (1) lit.c) Legea nr. 108/1999]	159
Comentariu.....	159
Jurisprudență	160
CAPITOLUL 5. Contravenții reglementate de Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006	167
5.1. Conținutul reglementării analizate: art. 39 - 42 din Legea nr. 319/2006	167
5.2. Prezentare generală	169
5.3. Încălcarea dispozițiilor art. 13 lit. b), c), p), r) [art. 39 alin. (2)]	171
Notă	171
Jurisprudență	172
5.4. Încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. a) și b), art. 13 lit. a), d) - f), h) - m) și o), art. 20, art. 29 alin. (1) lit. a) și ale art. 32 alin. (2) [art. 39 alin. (4)]	174
Notă	174
Jurisprudență	175
5.5. Încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (4) - (6), art. 8, art. 11 alin. (1) și (3), art. 13 lit. q) și s) și ale art. 27 alin. (1) lit. a) și b) [art. 39 alin. (5)]	184
Notă	184
Jurisprudență	185
5.6. Încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1), ale art. 10 și 16 [art. 39 alin. (6) lit.a)]	188
Notă	188
5.7. Încălcarea dispozițiilor art. 14, art. 15 și art. 34 alin. (1) [art. 39 alin. (6) lit. b)]	189
Notă	189
Jurisprudență	190
5.8. Încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (2) și (4), ale art. 17, 19 și 21 [art. 39 alin. (7)]	192
Notă	192
Jurisprudență	193
5.9. Încălcarea dispozițiilor prevăzute de art. 39 alin. (8)	194
Notă	194
Jurisprudență	195
5.10. Contravenții prevăzute de art. 39 alin. (9)	196
Jurisprudență	196
5.11. Neprezentarea de către serviciile externe a raportului semestrial de activitate [art. 40]	207
Comentariu	207
5.12. Aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la art. 39 alin. (2) - (9) și la art. 40 [art. 41]	208
Jurisprudență	208
5.13. Aspecte procesuale [art. 42]	209

Notă	210
Jurisprudență.....	210
CAPITOLUL 6. Contravenții reglementate de H.G. nr. 295/2025 privind Registrul	
general de evidență a salariaților – REGES-ONLINE	211
6.1. Conținutul reglementării analizate: art. 9 din H.G. nr. 295/2025.....	211
6.2. Prezentare generală	212
6.3. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. a) -j) cel târziu în ziua anterioară începerii activității de către fiecare persoană care urmează să se afle într-un raport de muncă cu angajatorul și se sancționează conform art. 260 alin. (1) lit. e ¹) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare [art. 9 alin. (1)]	214
Notă	214
6.4. Netransmiterea în Registru, în termenul prevăzut la art. 5 alin. (1) lit. a), a elementelor contractului individual de muncă, pentru care există dovada executării acestuia, respectiv prestarea muncii și plata salariului, cu declararea la Agenția Națională de Administrare Fiscală, în termenul legal, a elementelor contractului individual de muncă și a sumelor aferente drepturilor salariale [art. 9 alin. (2) lit.a)]	215
Notă	215
Jurisprudență.....	215
6.5. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. l), în termenele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) [art. 9 alin. 2 lit. b)]	216
Notă	216
6.6. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. m) cel târziu în ziua anterioară datei de începere a detașării [art. 9 alin. (2) lit. c)].....	216
Notă	216
6.7. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. n) și o), în termenele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d) [art. 9 alin. (2) lit. d)]	217
Notă	217
6.8. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. p), în termenele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. e) [art. 9 alin. (2) lit. e)]	217
Notă	217
Jurisprudență.....	217
6.9. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. b), c) și e) -j), în termenele prevăzute la art. 5 alin. (2) (3) și (4) [art. 9 alin. (3) lit. a)]	218
Notă	218
6.10. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. m) -o), în termenele prevăzute la art. 5 alin. (5) [art. 9 alin. (3) lit.b)]	219
Notă	219
6.11. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. a), în termenul prevăzut la art. 5 alin. (7) [art. 9 alin. (3) lit. c)]	220
Notă	220
6.12. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. p) și q), în termenul prevăzut la art. 5 alin. (1) lit. e) și f) [art. 9 alin. (3) lit. d)]	220
Notă	220
6.13. Completarea Registrului cu date eronate sau incomplete [art. 9 alin. (4) lit. a)]	220

Jurisprudență.....	220
6.14. Nerespectarea prevederilor art. 3 alin. (8) - (10) privind transmiterea în Registrul a informațiilor despre încheierea contractelor de prestări servicii în termenul stabilit [art. 9 alin. (4) lit. b)].....	224
Notă.....	224
Jurisprudență.....	225
6.15. Încălcarea obligației de a păstra dosarul personal la sediul angajatorilor sau, după caz, la sediul secundar, care are delegată competența încadrării personalului prin încheierea de contracte individuale de muncă [art. 9 alin. (5)].....	225
Notă.....	225
6.16. Încălcarea de către angajator a prevederilor art. 8 alin. (4) - (8) [art. 9 alin. (6)]	226
Notă.....	226
Jurisprudență.....	226
6.17. Aspecte procesuale.....	227
CAPITOLUL 7. Contravenții reglementate de Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecției persoanelor.....	228
7.1. Conținutul reglementării analizate: art. 58 și art. 59 din Legea nr. 333/2003	228
7.2. Introducere	229
7.3. Neluarea măsurilor de organizare și funcționare a pazei, prevăzute la art. 3 alin. (1) și (3), art. 5 alin. (1), (2) și (4), art. 17, art. 18 alin. (2) și (3), art. 24 și la art. 26 alin. (1) - (3) [art. 58 lit. a)]	230
Notă.....	230
Jurisprudență.....	231
7.4. Nerespectarea prevederilor art. 19 alin. (2 ¹), (2 ²) și ale art. 21 alin. (1) - (4) și (6) [art. 58 lit. b)].....	234
Notă.....	234
7.5. Neîntocmirea planului de pază, conform art. 5 alin. (6), sau a planului de pază al transportului de bunuri ori valori, conform art. 25 alin. (1), și neîndeplinirea sarcinilor prevăzute în acestea ori a măsurilor stabilite de unitatea de jandarmi [art. 58 lit. c)]	235
Notă.....	235
Jurisprudență	235
7.6. Încadrarea sau menținerea în funcție a personalului de pază de orice fel, cu încălcarea dispozițiilor art. 19 alin. (10) și ale art. 36 [art. 58 lit. d)]	236
Notă.....	236
7.7. Încălcarea de către personalul de pază ori gardă de corp a obligațiilor prevăzute la art. 46 - 49 [art. 58 lit. e)].....	237
Notă.....	237
Jurisprudență.....	239
7.8. Neîndeplinirea de către conducătorii unităților a obligațiilor prevăzute la art. 50 [art. 58 lit. f)].....	241
Notă.....	241
Jurisprudență.....	242
7.9. Nerespectarea prevederilor art. 23, art. 31 alin. (3) și (4), art. 37, art. 39 alin. (2) și ale art. 40 [art. 58 lit. g)].....	246
Notă.....	246
Jurisprudență	247
7.10. Nerespectarea prevederilor art. 28 [art. 58 lit. h)]	250
Notă.....	250

Jurisprudență	250
7.11. Refuzul de a asigura accesul reprezentanților autorităților publice aflați în exercițiul funcțiunii, al personalului poliției sau al jandarmeriei, special desemnat pentru exercitarea atribuțiilor legale de control, pentru luarea măsurilor de prevenire în obiectivele păzite sau asistate prin mijloace tehnice antiefracție și în organizarea activității de gardă de corp [art. 58 lit. i)]	257
Notă.....	257
Jurisprudență.....	257
7.12. Depășirea limitelor obiectului de activitate al societății specializate sau al polițiștilor locali [art. 58 lit. j)]	259
Notă.....	259
Jurisprudență.....	259
7.13. Refuzul de a furniza datele, informațiile sau documentele solicitate de către reprezentanții autorităților publice competente, potrivit legii, aflați în exercițiul funcțiunii [art. 58 lit. k)]	260
Notă.....	260
Jurisprudență.....	260
7.14. Executarea, în fapt, a atribuțiilor de organizare și funcționare a activității societăților specializate de către persoane care au suferit condamnări pentru infracțiuni săvârșite cu intenție [art. 58 lit. l)].....	264
Notă.....	264
Jurisprudență.....	264
7.15. Nerespectarea condițiilor care au stat la baza emiterii licenței de funcționare [art. 58 lit. m)].....	267
Notă.....	267
Jurisprudență.....	267
7.16. Nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3), art. 27 alin. (2 ¹), art. 42, art. 49 ³ alin. (4) și (5), art. 49 ⁵ alin. (3) și (4) și art. 49 ⁹ alin. (1) [art. 58 lit. n)]	269
Notă.....	269
7.17. Nerespectarea prevederilor art. 49 ⁷ alin. (1) și (2) [art. 58 lit. o)].....	270
Notă.....	270
7.18. Nerespectarea de către conducătorii societăților specializate a măsurii suspendării dreptului de a încheia noi contracte și de a angaja personal [art. 58 lit. p)] ...	271
Notă.....	271
7.19. Montarea sau folosirea mijloacelor de semnalizare luminoasă sau acustică pe autovehiculele societăților de pază și protecție, cu excepția situației prevăzute la art. 21 alin. (5) [art. 58 lit. q)]	271
Notă.....	271
7.20. Nerespectarea de către evaluatorul de risc a obligațiilor de a semna angajamentul de confidențialitate cu unitatea beneficiară, anterior elaborării analizei de risc la securitate fizică, și de a ține evidența cronologică a analizelor de risc la securitate fizică elaborate pentru obiective, într-un registru special [art. 58 lit. r)]	271
7.21. Aspecte procesuale	271
Notă.....	271
Jurisprudență.....	272

PARTEA a II-a. RĂSPUNDEREA PENALĂ

CAPITOLUL 1. Introducere în problematica răspunderii penale.....	276
1.1. Noțiune	276
1.2. Infracțiunea – unicul temei al răspunderii penale	276
1.3. Subiectul activ al infracțiunii	277
1.4. Pedepse aplicabile persoanelor juridice	277
1.5. Pedepse aplicabile persoanelor fizice, inclusiv celor care au calitatea de angajatori	278
CAPITOLUL 2. Infracțiuni reglementate de Codul muncii	279
2.1. Stabilirea de salarii sub nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată [art. 264 alin. (1) C. muncii]	279
Notă	279
Doctrină	279
2.2. Împiedicarea controlului organelor competente [art. 264 alin. (2) și alin. (3) C. muncii]	280
Notă	280
Doctrină	281
2.3. Încadrarea în muncă a unui minor cu nerespectarea condițiilor legale de vârstă sau folosirea acestuia pentru prestarea unor activități cu încălcarea prevederilor legale referitoare la regimul de muncă al minorilor [art. 265 alin. (1) C. muncii]	282
Notă	282
Doctrină	283
2.4. Primirea la muncă a unei persoane aflate în situație de ședere ilegală în România, cunoscând că acesta este victimă a traficului de persoane [art. 265 alin. (2) C. muncii]	284
Notă	284
Doctrină	285
CAPITOLUL 3. Infracțiuni reglementate de Codul penal	287
3.1. Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă [art. 349 C. pen.]	287
Notă	287
Doctrină	290
Curtea Constituțională.....	293
Jurisprudență.....	294
3.2. Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă [art. 350 C. pen.]	310
Notă	310
Doctrină	310
Jurisprudență	311
3.3. Neexecutarea hotărârilor judecătorești [art. 287 alin. (1) lit. d) și lit.e) C. pen.]	315
3.3.1. Neexecutarea hotărârilor judecătorești privind reintegrarea în muncă a salariatului [art. 287 alin.(1) lit. d) C. pen.]	315
Notă	315
3.3.2. Neexecutarea hotărârilor judecătorești privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată [art. 287 alin. (1) lit. e) C. pen.]	316
Notă	316
Doctrină	317

INM - Repertoriu probleme de practica neunitară	318
Jurisprudență:.....	319
3.4. Luarea de mită [art. 289 C. pen.]	324
Notă.....	324
Doctrină	326
Jurisprudență obligatorie.....	328
Jurisprudență	329
3.5. Delapidarea [art. 295 C. pen.].....	345
Notă.....	345
Doctrină	345
Jurisprudență obligatorie	346
Jurisprudență.....	347
3.6. Hărțuirea [art. 208 alin.(1)-(2) C. pen.]	374
Notă.....	374
Doctrină	375
Jurisprudență	375
3.7. Hărțuirea sexuală [art. 223 C. pen.]	378
Notă.....	378
Doctrină	378
Jurisprudență CEDO.....	381
Curtea Constituțională.....	383
Jurisprudență	384
3.8. Gestiunea frauduloasă [art. 242 C. pen.]	384
Notă.....	384
Doctrină	385
Jurisprudență.....	388
3.9. Purtarea abuzivă [art. 296 C. pen.]	391
Notă.....	391
Doctrină	392
Jurisprudență.....	392
3.10. Abuzul în serviciu [art. 297 C. pen.]	405
Notă.....	405
Doctrină	405
Curtea Constituțională.....	407
Jurisprudență obligatorie.....	408
Jurisprudență.....	409
3.11. Neglijența în serviciu [art. 298 C. pen.].....	445
Notă.....	445
Doctrină	445
Jurisprudență.....	446
3.12. Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual [art. 299 C. pen.].....	453
Notă.....	453
Doctrină	454
Curtea Constituțională.....	455
Jurisprudență.....	456
3.13. Uzurparea funcției [art. 300 C. pen.]	460
Notă.....	460
Doctrină	461

Jurisprudență.....	461
3.14. Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane [art. 301 C. pen.].....	463
Notă.....	463
Doctrină.....	463
Curtea Constituțională.....	466
Jurisprudență.....	468
3.15. Violarea secretului corespondenței [art. 302 C. pen.].....	479
Notă.....	479
Doctrină.....	480
Jurisprudență.....	483
3.16. Divulgarea informațiilor secrete de stat [art. 303 C. pen.].....	485
Notă.....	485
Doctrină.....	485
Curtea Constituțională.....	486
Jurisprudență.....	487
3.17. Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice [art. 304 C. pen.].....	487
Notă.....	487
Doctrină.....	488
Curtea Constituțională.....	489
Jurisprudență.....	490
3.18. Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane [art. 308 C. pen.].....	495
Notă.....	495
Doctrină.....	495
Curtea Constituțională.....	497
Jurisprudență obligatorie.....	499
Jurisprudență.....	501

* * *

Nota editorului

La elaborarea prezentei lucrări au fost utilizate și următoarele surse online:

A)

- Buletinul jurisprudenței, Curtea de Apel Bacău
- Buletinul jurisprudenței, Curtea de Apel Constanța
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Ploiești
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Cluj
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Galați
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Iași
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Pitești
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Timișoara
- Jurisprudență Curții de Apel Alba Iulia
- Jurisprudență Curții de Apel Brașov
- Jurisprudență Curții de Apel București
- Jurisprudență Curții de Apel Craiova
- Jurisprudență Curții de Apel Oradea
- Jurisprudență Curții de Apel Suceava
- Jurisprudență Curții de Apel Târgu Mureș

B)

- ccr.ro
- eurolex.ro
- lege5.ro
- rolui.ro
- scj.ro
- iccj.ro
- rejust.ro

PARTEA I

RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

CAPITOLUL I

Noțiuni generale

1.1. Răspunderea contravențională – formă a răspunderii juridice

Legislația muncii, ca, de altfel, și cea care prevede și sancționează contravenții, nu conțin o definiție a răspunderii contravenționale.

Excepție face Codul administrativ – O.U.G. nr. 57/2019^[1], care, însă, vizează răspunderea administrativ-contravențională. Conform art. 572, aceasta „reprezintă o formă a răspunderii administrative care intervine în cazul săvârșirii unei contravenții identificate potrivit legislației specific în domeniul contravențiilor”.

Conform art. 498 alin. (1) din același Cod: „răspunderea contravențională a funcționarilor publici se angajează în cazul în care aceștia au săvârșit o contravenție în timpul și în legătură cu sarcinile de serviciu”.

Mutatis mutandis, vom afirma că *răspunderea contravențională a salariaților este acea formă a răspunderii juridice care se angajează în cazul în care aceștia comit contravenții prevăzute de legislația specifică, în timpul și în legătură cu sarcinile lor de serviciu.*

În raporturile de muncă, însă, ori în legătură cu acestea, răspunderea contravențională revine nu doar salariaților, ci și, cu precădere, angajatorilor, inclusiv persoane juridice, precum și reprezentanților acestora – directori, manageri, administratori etc.

Ne grăbim să adăugăm că răspunderea contravențională nu este specifică doar funcționarilor publici ori salariaților sau angajatorilor. Sub incidența ei intră orice persoană (chiar dacă nu are calitatea de angajat - angajator) care săvârșește contravenții. Într-adevăr, subiect activ al contravenției poate fi orice persoană fizică sau juridică ce comite actul incriminat de norma contravențională^[2].

Este util să amintim că potrivit art. 11 din O.U.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor^[3], pentru a fi subiect activ al unei contravenții, persoana fizică trebuie

^[1] Publicată în M. Of. nr. 555 din 5 iulie 2019, modificată ulterior.

^[2] O. Podaru, R. Chiriță, I. Păsculeț, A. Bachis, *Regimul juridic al contravențiilor*, Ediția a 5-a, Ed. Hamangiu, 2021, p. 43.

^[3] Publicată în M. Of. nr. 410 din 25 iulie 2001.

să fi împlinit 14 ani și să aibă discernământ. Or, de exemplu, pentru ca o persoană să devină funcționar public trebuie să aibă vârsta de 18 ani împliniți [art. 465 alin. 1 lit. c) din C. adm.], iar, pentru că o persoană să devină salariat trebuie să aibă ca regulă, împlinită vârsta de 16 ani [art. 13 alin. (1) C. mun.]. Așa fiind, nu se poate susține că răspunderea contravențională este specifică doar dreptului administrativ, și, desigur, nici doar dreptului muncii. Este motivul pentru care apreciem că răspunderea contravențională are o natură juridică proprie, ca, de altfel, și răspundere penală, răspunderea civilă sau răspunderea disciplinară.

Și, să nu uităm, că normele juridice, în totalitatea lor, alcătuiesc sistemul dreptului, rezultat al unității ramurilor și al instituțiilor dreptului^[4]. Printre aceste diviziuni, se află, desigur, și *răspunderea contravențională*

1.2. Contravenția – temei al răspunderii contravenționale

1.2.1 Definiție

Potrivit art. 1 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor^[5], „constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București” (faza II).

În fraza I a art. 1 se prevede că „legea contravențională apără valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală”.

Există, așadar, o apropiere între contravenție și infracțiune. Este motivul pentru care s-a reținut că, în realitate, contravenția nu reprezintă altceva decât o infracțiune care este resimțită ca mai puțin gravă^[6].

Deci, *contravenția este o faptă ilicită săvârșită cu vinovăție, care prezintă pericol social pentru societate, dar unul mai redus decât infracțiunea, și constituie temeiul răspunderii contravenționale, conform dispozițiilor legale în materie.*

1.2.2. Trăsături

Din definiția legală a contravenției rezultă trăsăturile care o caracterizează, și anume aceasta este o faptă:

- săvârșită cu vinovăție;
- care prezintă un anumit grad de pericol social;
- prevăzută de acte normative emise de organele competente.

^[4] N. Popa, *Teoria generală a dreptului*, Ediția 6, Ed. C.H. Beck, 2020, p. 86-87.

^[5] Publicată în M. Of. nr. 410 din 25 iulie 2001, modificată ulterior.

^[6] M. Ursuța, *Dreptul contravențional și procedura judiciară în dreptul public: actualitate și perspective*, Ed. Hamangiu, 2018, p. 24; O. Podaru, A-C Loghin, *Drept contravențional, Curs universitar*, ed. a 2-a actualizată Ed. Hamangiu, 2026, p. 4.

A. Contravenția este săvârșită cu vinovăție

Ca orice faptă ilicită, și contravenția există ca atare, deci are relevanță juridică, numai dacă este săvârșită cu vinovăție.

Deoarece legislația contravențională nu definește vinovăția, aceasta nu poate avea alte forme și modalități decât cele stabilite de legea penală. Astfel, cu privire la vinovăție, art. 16 alin. (1) din Codul penal precizează că fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție, cerută de legea penală. Este vorba, după caz, de intenție, culpă sau intenție depășită^[7].

Contravenția este săvârșită *cu intenție* atunci când făptuitorul:

- prevede urmările faptelor sale și urmărește producerea lor prin comiterea acestor fapte (intenție directă);
- prevede rezultatul faptei sale și deși nu urmărește să se producă, acceptă posibilitatea producerii lui (intenție depășită);

Contravenția este săvârșită din *culpă*, atunci când făptuitorul:

- prevede rezultatul faptei sale dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce (ușurință, sau culpă cu previziune) – *culpa in comitendo*;
- nu prevede rezultatul faptei sale deși trebuia și putea să îl prevadă (neglijență sau culpă fără previziune) – *culpa in omitendo*.

În oricare din formele sale, vinovăția exprimă o anumită atitudine psihică a făptuitorului față de faptă și urmările sale. Contravenientul își dă seama ori și-ar putea da seama că fapta sa este contrară legii, că produce urmări socialmente periculoase; cu toate acestea el o comite.

Și în materie contravențională, prin vinovăție se înțelege *starea de conștiință a făptuitorului* în momentul încălcării unei dispoziții legale, a cărei nesocotire este considerată contravenție. Ca și în dreptul penal, *vinovăția constituie latura subiectivă* a contravenției, „ea este un act de conștiință care implică în primul rând un factor intelectual și apoi unul volitiv, deci un proces de conștiință și apoi unul de voință, conștiința fiind premisa voinței”^[8].

În practică judecătorească contravențională s-a precizat că și în situația în care se invocă lipsa discernământului, instanța este obligată să verifice aceasta pe calea expertizei de specialitate; dacă se face dovada celor susținute, persoana în cauză este apărută de răspundere.

O faptă săvârșită fără vinovăție (spre exemplu, în legitimă apărare sau când urmările faptei nu puteau fi prevăzute) nu va fi considerată contravenție, iar făptuitorul nu va fi tras la răspundere juridică.

Rezultă că răspunderea contravențională este o răspundere bazată pe culpă (pe vinovăție), nefiind vorba de răspundere obiectivă. Contravenția, așadar, ca orice faptă contrară ordinii de drept, constituie o manifestare a conduitei umane, adică un act al omului aflat sub controlul voinței și rațiunii sale.

^[7] M. A. Hotca, *Manual de drept penal. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, 2017, p. 185.

^[8] O. Podaru, A.-C. Loghin, *op. cit.*, p. 3.

B. Contravenția prezintă un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea

Pericolul social este acea trăsătură esențială care indică măsura în care fapta contravențională aduce atingere uneia din valorile sau relațiile sociale ocrotite printr-un act normativ și pentru care legea prevede necesitatea aplicării unei forme de constrângere, respectiv cea a sancțiunilor contravenționale. Spre deosebire de infracțiune, așadar, contravenția prezintă un grad de pericol social mai redus. Acest grad de pericol se stabilește de legiuitor, atunci când reglementează unele fapte ca fiind infracțiuni, iar altele ca fiind contravenții; el are în vedere deci acel pericol social abstract sau generic al faptei, în funcție de obiectul ocrotirii, persoana făptuitorului, împrejurările săvârșirii faptei, urmările produse etc.

Dacă „*pericolul social*” este un criteriu calitativ, „*gradul de pericol social*” apare ca unul cantitativ. Pericolul social este luat în considerare la elaborarea și adoptarea actului normativ prin care se stabilesc contravențiile respective, prevăzându-se ca atare numai faptele considerate „*in abstracto*” că prezintă asemenea însușire, dar într-un grad mai redus decât infracțiunea. Odată stabilită contravenția, existența pericolului social nu trebuie dovedită.

C. Contravenția este prevăzută și sancționată prin acte normative

O persoană poate fi trasă la răspundere contravențională pentru o anumită faptă, numai dacă această faptă este prevăzută și sancționată ca atare în mod expres, într-un act normativ emis de un organ al statului competent în acest sens. Cu alte cuvinte, existența unei contravenții și a răspunderii contravenționale sunt excluse dacă fapta nu este calificată astfel și nu este stabilită sancțiunea în ipoteza săvârșirii ei. Este vorba de legalitatea stabilirii și sancționării contravențiilor. Ca urmare, cele două adagii *nullum crimen sine lege* (nicio infracțiune nu există în afara legii) și *nulla poena sine lege* (nicio pedeapsă nu există în afara de lege), caracteristice dreptului penal, sunt pe deplin aplicabile și în ceea ce privește răspunderea contravențională.

Potrivit art. 1 (fraza II) din O.G. nr. 2/2001, contravenția este stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, hotărâre a Guvernului sau prin hotărâri ale autorităților locale.

În temeiul principiului supremației legii, actele normative subsecvente reglementării de bază – O.G. nr. 2/2001 – trebuie să fie conforme cu regulile generale stabilite de această Ordonanță, *care constituie dreptul comun în materie de contravenții*.

De altfel, art. 3 din Ordonanță dispune: „Actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia sau, după caz, cote procentuale din anumite valori; se pot stabili și tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin săvârșirea contravențiilor” [alin. (1)].

D. Critica paralelismului reglementărilor contravenționale în dreptul muncii

Reamintim dispozițiile art. 16 [cu titlul marginal **Evitarea paralelismelor**] din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prin care **se interzice** instituirea aceluiași reglementări în două sau mai multe acte normative.

Semnalăm mai jos paralelisme de reglementare a contravențiilor în dreptul muncii, fiind sancționate aceleași fapte în două acte normative:

1. Dispozițiile art. 260 alin. (1) lit.b) din Codul muncii și dispozițiile art. 9 alin. (6) din H.G. nr. 295/2025; sancționează angajatorul pentru aceeași faptă: încălcarea obligației de a elibera un document angajatului/fostului angajat care să ateste activitatea desfășurată, durata activității, salariul, vechimea în muncă, în meserie și în specialitate [obligație prevăzută în art. 34 alin. (5) C. muncii și reluată în art. 8 alin. (7) din H.G. nr. 295/2025];

2. Dispozițiile art. 260 alin. (1) lit. c) C. muncii și dispozițiile art. 176 alin. (1) din Legea nr. 367/2022, sancționează fapta persoanei care, prin amenințări ori prin violențe, împiedică ori obligă un angajat/lucrător sau un grup de angajați/lucrători să participe la grevă ori să muncească în timpul grevei.

1.2.3. Obiectul contravenției

Constă în *valorile și relațiile sociale* aferente care sunt lezate sau periclitare prin săvârșirea faptei. Dacă faptele îndreptate împotriva relațiilor sociale, legate de valori de care depinde însăși existența comunității sunt apărute prin mijloace penale, faptele prin a căror săvârșire se pun în pericol valori de care nu depinde însăși existența societății și a componentelor sale, ci funcționarea normală a unui domeniu sau altul de activitate, sunt contravenții.

Aceeași faptă poate constitui, în funcție de o seamă de elemente (importanța obiectului ocrotit, împrejurările în care a fost comisă fapta, felul și intensitatea vinovăției, scopul urmărit, consecințele faptei etc.) fie abatere disciplinară, fie contravenție ori ambele. Gravitatea și pericolozitatea socială a rezultatului faptei constituie în ultimă analiză elementul laturii obiective care exprimă cu pregnanță diferențele de grad, de intensitate, situând o anumită faptă concretă deasupra sau dedesubtul pragului care separă cele două răspunderi (disciplinară și contravențională) și determină dozarea gradată a sancțiunii înăuntrul fiecăreia din ele.

Faptele ilicite au o rezonanță socială diferită în rândul colectivității. Cele care vatamă viața, libertatea, integritatea și sănătatea persoanei etc. au o rezonanță deosebită, provoacă o evidentă stare de neliniște, de nesiguranță socială. Dimpotrivă, faptele care pun în pericol valori de mai mică însemnătate au o rezonanță redusă, de exemplu, garantarea în plată a salariului minim pe țară, încălcarea de către angajator a obligației de a elibera salariatului documente care să ateste activitatea acestuia, vechimea în muncă, în meserie și în specialitate etc.

O altă particularitate se referă la posibilitatea de restabilire a ordinii dereglate, prin comiterea acelei fapte. În cazul infracțiunii este necesar să se aplice o pedeapsă, uneori cu executarea în penitenciar, pe când la contravenție se va aplica o pedeapsă mult mai ușoară, făcându-se apel la simțul de răspundere al făptuitorului.

În concluzie, obiectul contravenției este constituit din valorile, relațiile sociale, bunurile sau interesele legitime, apărute prin normele de drept contravențional cărora li se aduce atingere sau sunt puse în pericol de fapta săvârșită.

De regulă, contravențiile sunt grupate în acte normative în funcție de obiectul lor, acestea rezultând uneori din chiar titlul actului normativ.

Fiecare contravenție are un obiect specific ce rezultă din textul actului normativ ce o prevede^[9].

Referitor la obiectul contravenției, se susține că sunt *contravenții materiale*, care au un atare obiect și *contravenții formale*, care sunt lipsite de un asemenea obiect. Importanța acestei distincții rezidă în momentul comiterii. Cele materiale vor fi „comise la data la care este lezat obiectul material”, celelalte atunci când se comite „actul de executare”^[10].

1.2.4. Subiecții contravenției

Sunt *contravenientul* (subiectul activ) și *persoana vătămată* (subiectul pasiv), prin comiterea contravenției.

Ca regulă, răspunderea contravențională revine unui subiect nedeterminat (persoană fizică sau persoană juridică). Art. 3 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001 dispune: „Persoana juridică răspunde contravențional în cazurile și în condițiile prevăzute de actele normative prin care se stabilesc și se sancționează contravenții”.

Dar în raporturile de muncă contravenientul este un *subiect calificat*, după caz, *angajator* (persoană juridică sau persoană fizică) ori *angajat/lucrător* sau alt participant la procesul de muncă. Din conținutul art. 10 C. muncii și art. 1 pct. 10 din Legea nr. 367/2022 privind dialogul social **angajatorul** este: persoana fizică, persoana juridică sau persoana fizică autorizată [norma din Legea nr. 367/2022 completează noțiunea de angajator, prevalează fiind un act normativ publicat ulterior Codului muncii].

În Legea nr. 108/1999 și în Legea nr. 333/2003 sunt indicați expres ca subiect activ al contravenției **persoane fizice (conducătorul unității)**. Astfel, Legea nr. 108/1999 privind Inspekția Muncii indică în art. 23 alin. (1) lit.a) și c) ca subiect act al contravenției: conducătorului unității, reprezentantului legal, angajatul/angajații, prepușii ori a alte persoane aflate în locațiile supuse controlului.

Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor indică în art. 4, art. 50 și art. 58 lit. f) ca subiect activ al contravenției **persoana fizică - conducătorii conducătorii unităților** (în care funcționează sisteme de pază), respectiv conducătorii ministerelor și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, regiile autonome, companiile și societățile naționale, instituțiile naționale de cercetare-dezvoltare, societățile reglementate de Legea nr. 31/1990.

Cu privire la **întreprinderea individuală și întreprinderea familială** se impun câteva precizări. Prin decizia nr. 1/2016 (publicată în M. Of. nr. 138 din 23 februarie 2016) Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că **întreprinderea individuală**, formă de activitate economică organizată de întreprinzătorul persoană fizică în temeiul dispozițiilor O.U.G. nr. 44/2008, nu are calitatea de persoană juridică și, prin urmare, nu poate răspunde penal în condițiile prevăzute de art. 135 Cod penal.

^[9] A. Țiclea, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, 2024, pp. 1189-1190.

^[10] A se vedea O. Podaru, R. Chiriță, I. Păsculeț, A. Bachis, *Regimul juridic ...*, p. 42-43.

Soluția instanței supreme subzistă și în materie contravențională, astfel, întreprinderea individuală nu este persoană juridică, **întreprinzătorul persoană fizică** titular al întreprinderii individuale este comerciant persoană fizică de la data înregistrării sale în registrul comerțului (art. 23 din O.U.G. nr. 44/2008). Întreprinderea individuală nu dobândește personalitate juridică prin înregistrarea în registrul comerțului (art. 22 din O.U.G. nr. 44/2008). Pentru organizarea și exploatarea întreprinderii sale **întreprinzătorul persoană fizică** poate angaja cel mult 8 salariați, terțe persoane, cu contract individual de muncă încheiat și înregistrat în condițiile legii. Cum art. 3 din O.G. nr. 2/2001 prevede că subiectul activ al contravenției poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică, este cu puterea evidenței că întreprinderea individuală **nu poate fi subiect activ al contravenției**.

S-a reținut că: „**subiect al răspunderii contravenționale** este întreprinzătorul persoană fizică și că, deși întreprinderea individuală nu este subiect al răspunderii contravenționale, menționarea ei în procesul-verbal de contravenție nu atrage nulitatea acestuia, în măsura în care sunt prevăzute toate elementele de identificare ale persoanei fizice care își desfășoară, în calitate de angajator, activitatea economică sub forma întreprinderii individuale respective”^[11].

Cele expuse mai sus sunt valabile și pentru **întreprinderea familială** reglementată de art. 28-33 din O.U.G. nr. 44/2008. Astfel, întreprinderea familială nu dobândește personalitate juridică prin înregistrarea în registrul comerțului (art. 30 din O.U.G. nr. 44/2008), neavând personalitate juridică nu este persoană juridică, în consecință nu poate fi subiect activ al contravenției.

1.2.5. Sancțiunile contravenționale generale

În „calitatea” lor de *măsuri punitive*, de *constrângere*, sancțiunile contravenționale sunt reglementate de O.G. nr. 2/2001.

Potrivit art. 5 din acest act normativ, există două mari categorii de sancțiuni, unele principale, altele complementare.

„Sancțiunile contravenționale principale sunt:

- a) avertismentul;
- b) amenda contravențională;
- c) prestarea unei activități în folosul comunității” [alin. (2)].

Sancțiunile complementare sunt:

- „a) confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenții;
- b) suspendarea sau anularea, după caz, a avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități;
- c) închiderea unității;
- d) blocarea contului bancar;
- e) suspendarea activității agentului economic;

^[11] Opinie exprimată în: *Repertoriul problemelor de practică judiciară discutate în cadrul întâlnirilor președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel în perioada 2014 - 2025*, pag. 10, sursa: <https://inm-lex.ro>.